

"Brief aan de Premier"

T.a.v. de heer Guy Verhofstadt
Eerste Minister
Wetstraat 16
1000 Brussel

Dinsdag 3 oktober 2006

Mijnheer de Eerste Minister,

De Vereniging voor Asbestslachtoffers, ABEVA, verheugt zich zeer met uw stellingname ten bate van de oprichting van een bijzonder vergoedingsfonds voor de asbestslachtoffers. Dit was inderdaad een hoofdeis van ABEVA sinds haar oprichting in 2000.

ABEVA is zo vrij u te herinneren aan het precieze en gedetailleerde wetsvoorstel tot oprichting van dergelijk fonds, dat deze zomer ingediend werd bij de Kamer door Ecolo-volksvertegenwoordiger Muriel Gerkens, meeondertekend door vertegenwoordigers van de VLD - uw partij - en tevens ook door de MR, de PS, de CD&V, en de CDH. ABEVA staat volledig achter deze tekst die een betere vergoeding van de beroepsslachtoffers zou toelaten, alsook de vergoe-

ding van milieuslachtoffers, naaste familieleden van asbestarbeiders of personen die in de omgeving van asbestfabrieken geleefd hebben, en die tot hier toe geen financiële steun kunnen genieten.

Uw stellingname toont nu dat de regering zich ook kan aansluiten bij de oprichting van een Fonds.

Geen reden meer dus om te aarzelen, het debat over het wetsvoorstel kan en moet snel in commissie besproken worden, om zo vlug mogelijk tot stemming van een wetsvoorstel te komen dat ondersteund is door de meeste partijen.

Daarop wachten de asbestslachtoffers al te lang.

In afwachting van een gunstig antwoord uwerzijds, verblijven wij,

Met de meeste hoogachting,

Xavier Jonckheere
Voorzitter van ABEVA

Een Vergoedingsfonds voor asbestslachtoffers in België : we boeken vooruitgang !

Een wetsvoorstel tot oprichting van een Vergoedingsfonds voor asbestslachtoffers werd ingediend bij het Federaal Parlement. Initiatiefneemster is Ecolo-volksvertegenwoordigster Muriel Gerkens, die vervolgens de goedkeuring en de handtekening van vertegenwoordigers uit andere Nederlandstalige en Franstalige partijen behaalde. Vandaag wordt deze tekst gesteund door vertegenwoordigers van Ecolo, PS, MR, cdH, VLD en CD&V (doc. ref. 51 2602/01). Zelfs Premier Guy Verhofstadt heeft zich zopas uitgesproken voor de oprichting van een Fonds.

De tekst bestond oorspronkelijk uit een deel van een voorstel ingediend door MR-senator Alain Destexhe en Agalev-senator Johan Malcorps, dat substantieel werd gewijzigd na verloop van overleg en besprekingen waarbij Abeva mee betrokken werd. Eerst gaan wij de grote lijnen ervan schetsen en vervolgens de commentaar van ABEVA.

Het voorstel richt een Vergoedingsfonds voor Asbestslachtoffers op. Het is een juridisch onafhankelijk fonds, met eigen beslissingsorganen en een specifiek vergoedingstelsel. Op technisch en functioneel vlak wordt het Fonds ondergebracht in de gebouwen van het Fonds voor Beroepsziektes waarvan hij de technische en administratieve diensten zal kunnen gebruiken.

Dit vergoedingsstelsel richt zich tot alle asbestslachtoffers en hun rechthebbenden in geval van overlijden. Tot vandaag worden enkel de loontrekkende beroepsslachtoffers die onder het FBZ vallen vergoed, wanneer de bij wet vereiste bewijzen van blootstelling aan asbest zijn aangetoond. Het FBZ zal de beroepsslachtoffers blijven vergoeden, maar zij zullen een bijkomende vergoeding kunnen ontvangen indien blijkt dat het Vergoedingsfonds voor asbestslachtoffers een hogere totale vergoeding zou toekennen.

Alle asbestziektes worden vergoed. De criteria voor hun identificatie zijn praktisch gelijkwaardig aan deze onthouden door het FBZ. Er wordt ervan uitgegaan dat het mesotheliom rechtstreeks door asbest veroorzaakt werd. Borstvliesvlekken, die de aanwezigheid van asbest aantonen zonder echter op enige ziekte uit te lopen, kunnen het voorwerp uitmaken van een beperkte vergoeding (€ 3.000).

De totaliteit van de onkosten van de noodzakelijke gezondheidszorgen wordt ten laste genomen. M.a.w. zal het Asbestfonds het gedeelte van de gezondheidszorgen en van de medicatie die niet terugbetaald wordt door het ziekenfonds ten laste nemen. De "noodzakelijke" gezondheidszorgen worden bepaald door de bestaande nomenclatuur en door de minister die er andere elementen mag toevoegen.

De vergoeding komt bovenop de andere uitkeringen van de sociale zekerheid ontvangen door de patiënt en is belastingvrij.

Het vergoedingsbedrag is gebonden aan de invaliditeitsgraad van het slachtoffer. Het gaat over een percentage berekend volgens het "Belgisch Officieel Barema der Invaliditeiten"(BOBI), vermenigvuldigd met een jaarlijks forfaitair bedrag (€ 100 per punt). Laat ons bv. veronderstellen dat een mesotheliompatiënt (ziekte die helaas toeneemt) een invaliditeit van 100% zou hebben, te vermenigvuldigen met 100, wat in dit geval € 10.000 per jaar zou geven.

Dit kan lager zijn dan wat men als beroepsziekte ontvangt, maar er moet rekening gehouden worden dat dit bedrag bovenop de vergoeding die reeds door het ziekenfonds wordt gestort komt. Het zieke slachtoffer mag een gedeelte van deze rente omzetten door een onmiddellijk te ontvangen hoofdsom.

Het zieke slachtoffer mag ook vergoedingen ontvangen als hulp aan gehandicapte persoon.

In geval van overlijden van het slachtoffer wordt een éénmalige vergoeding voor morele schade toegekend aan de rechthebbenden : € 10.000 voor de echtgeno(o)t(e) en het samenwonende kind, € 7.500 voor de samenwonende verwant € 5.000 voor zelfstandige kinderen en € 3.750 voor de niet-samenwonende verwant (telkens per persoon).

Na het overlijden wordt een forfaitair vergoedingsstelsel voorzien voor elke verwant waarvan de bestaansveiligheid van het overleden slachtoffer afhangt : een jaarlijkse forfaitaire vergoeding van € 3.000 voor de echtgeno(o)t(e), € 1.500 per kind tot uitdoving van de kinderbijslag, € 2.000 voor afhankelijke vader en moeder, € 1.000 voor elke andere persoon die door een commissie beoordeeld werd als persoon die deze afhankelijkheidsvoorwaarden vervult.

Alle uitkeringen van het fonds zijn geïndexeerd een aangepast aan de evolutie van het welzijn, worden niet als beroepsinkomen berekend voor het begrip van persoon ten laste, worden niet verminderd wanneer de begunstigde met pensioen gaat.

Het voordeel van de tegemoetkomingen van het Vergoedingsfonds asbest ontzet niet de slachtoffers uit hun recht om een gerechtelijke aanklacht in te dienen met de hoop op het bekomen van eventuele hogere schadevergoedingen dan de uitkeringen in het kader van het Vergoedingsfonds. Indien zij de zaak winnen worden de vergoedingen van het fonds afgetrokken van de vergoedingen toegekend door de rechtbank.

De slachtoffers die onder het FBZ vallen hebben echter deze mogelijkheid niet (in dit stelsel wordt de immuniteit aan de werkgevers gegeven, omdat zij het FBZ financieren).

Het Fonds wordt hoofdzakelijk gefinancierd door de begroting van de Staat.

COMMENTAAR

Een van de basis vereisten van ABEVA is de schadeloosstelling of de integrale compensatie van de schade opgelopen door alle asbestslachtoffers (omdat een echt herstel onmogelijk is wanneer een leven beschadigd of weggenomen wordt !). Een referentiepunt om deze compensatie in te schatten leek ons inziens wat het burgerlijk recht zou toekennen in het kader van dergelijke integrale compensatie. Anderzijds was Abeva, in antwoord op de gevoelens van verraad en van verbittering van de meeste asbestslachtoffers, ook bekommerd over hun de vrijheid te vrijwaren om hun rechten te doen gelden bij de rechtbank. De ervaring heeft ons bewust gemaakt van de moeilijkheden om een gerechtelijke zaak te winnen door de talrijke obstakels, hetzij van juridische hetzij van andere aard.

Anderzijds hebben de sociale partners, in een advies uitgesproken door de Nationale Arbeidsraad, bezwaren geformuleerd waarmee Abeva rekening moest houden.

Het voorstel is dus na talrijke discussies en besprekingen ontstaan, waaraan ABEVA deelgenomen heeft met behoud van haar beoordelingsautonomie.

Het mondt uit op een vergoedingsstelsel dat het voordeel heeft tamelijk snel te kunnen tot stand komen, en de slachtoffers ontlast van de stress van onzekere gerechtsvorderingen. Het vergoedingsniveau zou hoger kunnen liggen, indien men het vergelijkt met sommige buitenlandse ervaringen, of met wat soms toegekend werd in vorderingsprocedures in andere domeinen. Maar deze vergoeding komt bovenop de bestaande uitkeringen van de sociale zekerheid en, daarenboven, verbiedt het slachtoffer niet, indien zij het wenst, om bij het gerecht aanvullende toelagen te bekomen.

In de huidige toestand lijkt het wetsvoorstel ons een verdedigbaar compromis, dat we in de toekomst altijd kunnen trachten te verbeteren.

ABEVA

Nieuws in het kort :

Karel Vinck veroordeeld in Sicilië

Op 14 juni jl. zijn in het Nederlandstalige tijdschrift KNACK een reeks artikels verschenen over asbest en de firma Eternit, die een grote weerklank hebben gehad. Het eerste artikel uit de reeks maakte de veroordeling in Sicilië op 26 mei 2005 bekend van Karel Vinck en van zeven gewezen bestuurders van de firma Eternit uit Targia, vlakbij Syracuse, tot een gevangenisstraf omdat zij de asbestarbeiders niet geïnformeerd of niet beschermd hadden tegen de gevaren van asbest.

Begin de jaren 1970 was Karel Vinck verantwoordelijk voor de bedrijven van Eternit in Italië en, enkele jaren later, bestuursdirecteur van de financiële groep Eternit. Hij ging in beroep tegen de uitspraak van het gerecht van Syracuse.

Het is niet de eerste keer dat Karel Vinck veroordeeld wordt in Italië. Dezelfde feiten betreffende het bedrijf Eternit uit een klein stadje vlakbij Turijn waren hem, en andere bestuurders, verweten door de rechtbank van eerste aanleg van Casale Monferrato. In beroep werden de straffen verminderd en het merendeel ervan ingetrokken in cassatie waaronder die van Karel Vinck wegens verjaring.

Karel Vinck, die aan het hoofd van de Vlaamse werkgevers heeft gezeten en ook bestuurder van de NMBS is geweest, verdedigt zich door te zeggen dat hij destijds helemaal niets afwist van de gevaren van asbest. Deze waren nochtans algemeen bekend sinds het begin van de jaren 1960.

(Knack van 14/06/06)

Veroordeling van Alstom voor de blootstelling aan asbest van haar werknemers tussen 1998 en 2001

De rechtbanken in Frankrijk kennen regelmatig een schadevergoeding toe aan de asbestslachtoffers, ten laste van hun gewezen werkgevers omwille van de niet-verschoonbare fout (dit was ook het geval van Michelin op 19 september jl. te Nancy). De niet-verschoonbare fout van de werkgever is het feit dat hij arbeiders aan asbest heeft blootgesteld zonder ze te informeren noch te beschermen, terwijl de gevaren van asbest bekend waren of hadden moeten bekend zijn door de bedrijven. Deze notie bestaat echter niet in het Belgische recht.

Over het algemeen zijn veroordelingen wegens niet-verschoonbare fout verbonden aan feiten uit de jaren 1960/1970. De veroordeling van Alstom Power Boilers op 4 september 2006 door de correctionele rechtbank van Rijsel is van een andere aard. Het gaat hier over de veroordeling van een bedrijf wegens "in gevaar brengen van andermans leven", of m.a.w. de werknemers aan asbest te hebben blootgesteld op de site van Lys-Lez-Lannoy tussen 1998 en 2001, terwijl het gebruik van asbest reeds verboden was in Frankrijk sinds 1997. Het bedrijf is veroordeeld tot een zware boete (75.000 euro) en tot de vergoeding van haar werknemers (10.000 euro voor elk van de 150 werknemers). De toenmalige baas, Bernard Gomez, werd veroordeeld tot 9 maanden gevangenis met uitstel en 3.000 euro boete voor het niet naleven van de bepalingen inzake hygiëne en veiligheid. De firma Alstom en Bernard Gomez gaan in beroep van deze beslissing.

De advocaat van de werknemers, Jean-Paul Tessonnière, is van mening dat deze beslissing een première is : "we gaan naar veroordelingen die een onmiddellijk afschrikkend effect hebben, d.w.z. dat ze nuttig zullen zijn voor de preventie van arbeidsrisico's".

ABEVA, praktische informatie

Om ons te schrijven:

VZW Abeva
Belgische Stichting tegen
Kanker
Leuvensesteenweg, 479
1030 Brussel

Om ons te telefoneren:

In het Nederlands:

0479/92 72 36

En français:

0478/38 60 20

Om ons te bellen:

02/736 99 99

(permanentie dinsdag-voormiddag)

Om ons te faxen:

02/734 92 50

Niet te vergeten !

- **25 oktober** : om 20u15 op RTBF 1, zal het programma **Questions à la une**, voorgesteld door **Jean-Claude Defossé** aan asbest besteed worden. Diezelfde dag, verschijnt een artikel over asbest in het weekblad **Knack**.
- **26 oktober** : het weekblad **Le Vif l'Express** zal een bewerking publiceren van het artikel verschenen daags voor dien in Knack. Ook op die dag zouden Xavier Jonckheere en Marie-Anne Mengeot gehoord moeten worden door de Commissie voor het Leefmilieu van het **Vlaams Parlement**.

In het volgende nummer van **ABEVA News** zullen we de problematiek van de cumul van de rente van het FBZ met een pensioen-uitkering bespreken, alsook de procedure die ingesteld werd door de FGTB en de voorschriften betreffende asbestafval in de drie gewesten van het land.

Bankrekeningnummer:

000-1206992-21

Onze website:

<http://www.abeva.be>

Ons E-mail adres:

abeva@cancer.be

ABEVA

Version française disponible sur simple demande.